

Hørings svar fra NAV Vestfold og Telemark til *Vestfoldplanen – Regional planstrategi for Vestfold 2024-2028*

NAV Vestfold og Telemark viser til at Fylkestinget i Vestfold 18. juni (sak 64/24) valgte å sende utkast til «Vestfoldplanen - Regional planstrategi for Vestfold 2024-2028» på offentlig høring med frist 1. oktober 2024.

NAV Vestfold og Telemark vil særlig kommentere på følgende fylkesmål og tilhørende satsningsområder.

Vestfold er et inkluderende fylke med høy samfunnsdeltagelse.

-Øke samfunnsdeltagelsen

-Sikre god opplæring

-Redusere sosial ulikhet

NAV Vestfold og Telemark støtter Vestfold fylkeskommunes satsninger og oppfatter at satsingene er både relevante og dekkende for utfordringsbildet i Vestfold.

NAV Vestfold og Telemark vil understreke utfordringen som Vestfold står overfor når det gjelder mangel på arbeidskraft og høyt utenforskap fra arbeid og utdanning. På landsbasis er Vestfold på førsteplass når det kommer til utenforskap blant unge i alderen 20-29 årⁱ. Også i andel av befolkningen som mottar den helserelevante ytelsen uføretrygd, ligger Vestfold på førsteplassⁱⁱ. Over tid har NAV Vestfold og Telemark også registrert en økning i sykefraværetⁱⁱⁱ.

NAV Vestfold og Telemark vet fra NAVs årlige Bedriftsundersøkelse at bedrifter i Vestfold mangler arbeidskraft, og særlig innen helse- og sosialtjeneste, bygg- og anleggsvirksomhet, varehandel og industri^{iv}. Det er derfor en stor utfordring at en høy andel elever på Vg2 yrkesfag ikke fortsetter som lærlinger. NAV Vestfold og Telemark mener det er viktig at Vestfold fylkeskommune har satt seg mål å øke gjennomføring av videregående opplæring (fullført og bestått), for både unge og voksne. Vi støtter også og understreker også betydningen av å lykkes med å øke andelen søkere som har fått læreplass og som fullfører. NAV Vestfold og Telemark vil også understreke betydningen av at skalering av utdanningstilbudet står i forhold til de behovene for arbeidskraft i de ulike bransjene. I nær fremtid vil antall personer i yrkesaktiv alder synke. Det er derfor viktig at alle som kan, kvalifiseres for et langt og godt yrkesliv, og at de som allerede er i jobb, står så lenge som mulig.

Økende sykefravær, og en høy befolkningsandel som mottar helserelevante ytelser, er utfordringer som NAV Vestfold og Telemark frykter vil vedvare, og som fremover vil kunne forsterke mangelen på arbeidskraft i Vestfold.

NAV Vestfold og Telemark har over tid sett med bekymring på det økende sykefraværet i befolkningen. Samtidig erfarer NAV Vestfold og Telemark at tidlig og tett oppfølging av sykemeldte er det viktigste tiltaket, for å redusere sannsynlighet for overgang til langvarige helseytelser og utenforskap. NAV Vestfold og Telemark ønsker derfor å understreke viktigheten av tilrettelegging og oppfølging ute på arbeidsplassene. Tilrettelegging og oppfølging av sykemeldte forhindrer frafall fra arbeidslivet, og bygger opp under målsettingen om å øke samfunnsdeltagelsen og redusere sosial ulikhet. For å lykkes godt med å hindre

overgang til helseytelser og uføretrygd blant ungdom er det spesielt viktig å jobbe med mestring og gjennomføring i videregående skole. Tall fra NAV viser at psykiske lidelser er en stor årsak til langvarige helseytelser og uføretrygd blant unge under 30 år. Derfor vil NAV Vestfold og Telemark understreke betydningen av gode samarbeid for å løse felles utfordringer, og særlig peke på Partnerskapsløftet som et viktig virkemiddel for å hindre fremtidig utenforskap blant unge i regionen.

Ett tett og god samarbeid mellom de ulike offentlige aktørene er viktig for å lykkes og NAV Vestfold og Telemark ønsker å bidra til å forsterke eksisterende samarbeid og bidra til å utvikle nye.

Med hilsen

Anders Anundsen
direktør
NAV Vestfold og Telemark Regionkontor

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen signatur

---

ⁱ 20,5% i alderen 20-29 år i Vestfold sto utenfor arbeid og utdanning, og var heller ikke selvstendig næringsdrivende, i desember 2023. Dette er korrigerede tall, som vil si at det er tatt høyde for at NAV mangler opplysninger om personer i denne aldersgruppen som er i videregående opplæring. Kilde: NAV.

ⁱⁱ I Vestfold mottok 3,9% av befolkningen under 30 år uføretrygd 2. kvartal 2024. Dette er høyest i landet, og henholdsvis 1,2 prosentpoeng høyere enn landsgjennomsnittet. Andel av befolkningen under 30 år som mottok arbeidsavklaringspenger utgjorde også 3,9% i Vestfold 2. kvartal 2024 (0,2 prosentpoeng høyere enn landsgjennomsnittet). Kilde: NAV.

ⁱⁱⁱ Fra 2. kvartal 2020 til samme kvartal 2024 økte sykefraværet i Telemark fra 5,5% til 6,2%. Kilde: NAV.

^{iv}Kilde: Bedriftsundersøkelsen 2024, NAV Vestfold og Telemark, Vestfold fylke.